

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Iepirkumi

2021.gada 8.septembris

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
struktūrfondi un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Normatīvie akti

Iepirkumi 1.1.1.3. pasākuma ietvaros tiek veikti piemērojot:

- **Publisko iepirkumu likumu**

↳ Publiskas personas

vai

- **28.02.2017. Ministru kabineta noteikumus 104 «Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem»**

↳ Privāto tiesību subjekti

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Publisko iepirkumu likums

- Piemēro iepirkumiem, kuru paredzamā līgumcena ir vienāda ar 10000 *euro* izņemot PVN ↙
vai lielāka piegādes vai pakalpojumu līgumiem un vienāda ar 20000 *euro* izņemot PVN ↙
vai lielāka būvdarbu līgumiem tiek veikti saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu ievērojot Iepirkumu uzraudzības biroja izstrādātas vadlīnijas, skaidrojumus un ieteikumus (<https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojumi-un-ieteikumi>).
- Papildus jāievēro 19.02.2020. Vadlīnijās par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta pārbaudēm 2014.-2020.gada plānošanas periodā (https://www.esfondi.lv/upload/Vadlinijas/2.5.parbauzu_vadlinijas_19.02.2020_v4.pdf) 7.-9.lpp. noteikto.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

MKN 104 piemērošana

- 4.punkts – noteikumu prasības attiecas uz finansējuma saņēmēju neatkarīgi no iepirkuma paredzamās līgumcenas, izņemot šo noteikumu 5.punktā minēto.
- 5.punkts - lai noslēgtu piegādes vai pakalpojumu līgumu, finansējuma saņēmējs ir tiesīgs nepiemērot šo noteikumu IV nodaļā minētos nosacījumus, ja piegādes vai pakalpojumu **paredzamā līgumcena ir mazāka par 70 000 euro**

izņemot PVN

vai būvdarbu **paredzamā līgumcena ir mazāka par 170 000 euro.**

izņemot PVN

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Paredzamā līgumcena

- Paredzamo līgumcenu nosaka kā finansējuma saņēmēja **plānoto kopējo samaksu** par līguma izpildi, kā arī visus saistībā ar līguma izpildi maksājamus nodokļus

izņemot PVN

- **Aizliegums dalīt daļās.** Par līdzīgām precēm un pakalpojumiem uzskata tādas preces un pakalpojumus, kuriem ir līdzīgas funkcijas, kuri nepieciešami kopēja iepirkuma projekta īstenošanai, kuru piegādi vai sniegšanu nodrošina **viens piegādātāju loks**, kā arī kuru vajadzība ir zināma un par kuriem līgumu var noslēgt vienlaikus (arī tad, ja piegāde vai pakalpojumu sniegšana veikšana notiek pa daļām dažādos laikos).

<https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-paredzamas-ligumcenas-noteikšanas-pamatprincipi>

Tirgus priekšizpēte

- Pienākums veikt paredzamās līgumcenas priekšizpēti izriet no Publisko iepirkumu likuma 2.panta regulējuma, proti, nodrošināt valsts, pašvaldību un publisko personu līdzekļu efektīvu izmantošanu.
- Atbilstoši PIL 11.panta regulējumam pasūtītājam ir pienākums noteikt paredzamo līgumcenu, lai izvēlētos atbilstošu iepirkuma procedūras veidu.
- No minētā regulējuma, kā arī iestādes pienākuma pamatot tās pieņemtos lēmumus saistībā ar finanšu izlietojumu (it īpaši Eiropas Savienības fondu projektos atbilstoši Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 15.panta otrās daļas 4.punkta regulējumam), izriet nepieciešamība dokumentēt paredzamās līgumcenas noteikšanas procesu.
- Aģentūra var izvērtēt finansējuma saņēmēja izraudzītā piedāvājuma vai līgumā noteiktās līgumcenas pamatotību un atbilstību attiecīgo preču, pakalpojumu vai būvdarbu tirgus cenai.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Tirgus izpētes veikšana

Ja paredzamā līguma cena nesasniedz robežu, no kuras iepirkums jāveic saskaņā ar normatīvo aktu (PIL un MK Nr.104), Finansējuma saņēmējs pirms līguma noslēgšanas veic un dokumentē tirgus izpēti.

Tirgus izpētei var izmantot:

- ✓ savu iepriekšējo pieredzi,
- ✓ attiecīgās jomas ekspertu vērtējumu,
- ✓ interneta resursus,
- ✓ potenciālo līguma izpildītāju aptaujas

- E-pastā
 - Oficiālā sarakstē
 - Klātienē
 - Telefoniski
 - u.c.
- Uzaicinājumi,
Saņemtie piedāvājumi
- Aptaujas protokoli

**Tirgus izpētes dokumentus
iesniedz pēc CFLA pieprasījuma**

**Nav nepieciešama iepirkuma komisija
Piedāvājumus izvērtē un dokumentē FS pārstāvis**

<https://www.iub.gov.lv/lv/ieteikumi-pasutitajiem-sabiedrisko-pakalpojumu-sniedzējiem-un-finansejuma-sanemejiem-tirgus-izpetes-veiksana>

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Interešu konflikts

- **finansiāla, ekonomiska vai cita veida personiska ieinteresētība;**
- **kompromitē objektivitāti un neatkarību;**
- **iepirkumā konstatēts interešu konflikts vai saistība ar uzvarējušo pretendentu finanšu korekcija līdz 100% no līguma vērtības**

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Interešu konflikts MKN 104 izpratnē

- Interešu konflikta pazīmes: finansējuma saņēmējs, tā dalībnieks (akcionārs), biedrs, padomes vai valdes loceklis, jebkuras minētās personas radnieks līdz otrajai radniecības pakāpei, laulātais vai svainis līdz pirmajai svainības pakāpei vai finansējuma saņēmēja prokūrists vai komercpilnvarnieks ir:
 - 1) Piegādātājs vai piegādātāja apakšuzņēmējs;
 - 2) Piegādātāja vai tā apakšuzņēmēja dalībnieks (akcionārs), biedrs, padomes vai valdes loceklis, prokūrists, komercpilnvarnieks vai darbinieks.
- MKN 104 13. un 15.punktā ir noteikti interešu konflikta izņēmumi.
- Finansējuma saņēmējs rakstiski apliecina, ka neatrodas interešu konfliktā ar tā izraudzīto piegādātāju, **arī veicot tirgus izpēti.**
- Apliecinājuma veidlapa atrodama MKN 104 1.pielikumā. → Iesniedzama pie MP

Interešu konflikts PIL izpratnē

- 25.pants – iepirkuma procedūras dokumentu sagatavotājs, iepirkuma komisijas locekļi un eksperti nedrīkst pārstāvēt kandidāta vai pretendenta intereses, kā arī nedrīkst būt saistīti ar kandidātu vai pretendentu;
- IUB - interešu konflikta definīcija ietver jebkāda interešu konflikta iespējamību un šis jēdziens interpretējams maksimāli plaši, ņemot vērā visas iespējamās situācijas, kas jebkādā veidā kompromitē personas objektivitāti un neatkarību iepirkuma kontekstā;
- apliecinājums par interešu konflikta neesamību paraksta iepirkuma komisijas loceklis, eksperts un iepirkuma dokumentācijas sagatavotājs

<https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-interesu-konflikta-aktualie-jautajumi-publiskajos-iepirkumos>

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

**iepirkuma dokumentācijas
/tehniskās specifikācijas,
līgumprojekta, nolikuma/
sagatavotājs**

**iepirkuma komisijas
loceklis**

iepirkuma eksperts

ir pretendenta:

Pēdējo 2 gadu
laikā

- juridiskās personas (arī apakšuzņēmēja) pašreizējais vai bijušais darbinieks, amatpersona, dalībnieks, akcionārs, prokūrists vai biedrs;
- juridiskās personas (arī apakšuzņēmēja) akcionāra (vismaz 10% akciju), dalībnieka, prokūrista vai amatpersonas radnieks*;
- fiziskās personas (arī apakšuzņēmēja) radnieks

*radnieki: tēvs, māte, vecāmāte, vekaistēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusbrālis, pusemāsa, laulātais

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

NOVĒRŠANA

**iepirkuma komisija pārlicinās
par risku neesamību**

ja interešu konflikts konstatēts

**ja interešu konflikts ir komisijas
loceklim vai ekspertam**

- ir informēta par visām iepirkuma dokumentācijas sagatavošanā iesaistītajām personām;
- pēc piedāvājumu atvēršanas iesaistītās personas informē par pretendentiem;
- izslēdz pretendentu vai pārtrauc iepirkumu
- iespējama komisijas locekļa vai eksperta nomaiņa

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Zaļais publiskais iepirkums

- 2017.gada 1.jūlijā spēkā ir stājušies Ministru kabineta noteikumi Nr. 353 "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība" (turpmāk – MKN 353).
- **Iepirkumiem** par precēm vai pakalpojumiem, **par kuriem iegūti papildus punkti** projekta vērtēšanā un kuri izsludināti pēc 2017.gada gada 1.jūlija, jānodrošina **pilnīga atbilstība MKN 353 noteiktajām prasībām un kritērijiem**, nodrošinot metodi zaļo publisko iepirkumu (ZPI) atbilstības pārbaudei.
- **Tirgus izpētē**, ja projektā saņemti papildus punkti par ZPI piemērošanu, **var neiekļaut visas MKN 353 noteiktās prasības un vērtēšanas kritērijus**.
- Lai attiecinātu izdevumus par ZPI projekta ietvaros, **jānodrošina** zaļā publiskā iepirkuma atbilstības apliecinājumu un atbilstības **pierādījumu iesniegšana CFLA**.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Zaļais publiskais iepirkums

- MKN 353 nosaka arī ZPI prasības un kritērijus, kurus izmanto to preču un pakalpojumu publiskajā iepirkumā, kam **zaļais iepirkums piemērojams obligāti**:

1. Biroja papīrs

2. Drukas iekārtas

Jaunas darbavietas aprīkojums
Tehniskā aprīkojuma noma

3. **Datortehnika un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) infrastruktūra**

4. Pārtika un ēdināšanas pakalpojumi u.c.

Semināru organizēšana

- vispārīga informācija par zaļo iepirkumu –

http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/zalais_publiskais_iepirkums/

- EK izstrādātie kritēriju piemēri –

http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Iepirkumu plāns

! 10 dd laikā pēc līguma noslēgšanas iesniedz KP VIS

- IP norādītie iepirkumi atbilst projektā paredzētajām darbībām
- IP tiek norādīti **visi** projekta ietvaros plānotie iepirkumi, t.sk. zemsliedzība iepirkumi, EIS un sadarbības partneru iepirkumi, iepirkumi kam piemērojami PIL izņēmumi
- Plānojot iepirkumus, jāņem vērā iestādes kopējas vajadzības. Nav pamata veikt iepirkumu tikai **viena** projekta vajadzībām, piemērojot tādu procedūru, kura atbilst tikai projektā paredzētajam izdevumu apmēram
- Gadījumā, ja no projekta plānots attiecināt daļu no iepirkuma summas, IP norāda kopējo iepirkuma summu un uz projektu attiecināmo summu
- Projekta iepirkumu plāna iesniegšanas pienākums neierobežo tiesības uzsākt iepirkumu procedūru pirms saskaņojuma saņemšanas, ja attiecīgais iepirkums ir iekļauts projekta iepirkumu plānā vai aktualizētajā projekta iepirkumu plānā

Iepirkumu plāns – biežākās kļūdas

- IP ailē “Piemērojams zaļais iepirkums” jānorāda atzīmi “Jā”, ja tas ir obligāts zaļais iepirkums
- IP jānorāda arī jau veiktos iepirkumus, kuru rezultātā noslēgto līgumu ietvaros iegādātās preces plāno izmantot projekta vajadzībām un izdevumus plāno iekļaut projekta maksājuma pieprasījumā
- IP jānorāda summas bez PVN
- IP tiek aktualizēts pēc vajadzības – būtiski mainot summas, izsludināšanas datumu vai pēc iepirkuma noslēgšanas mainoties uz projektu attiecināmajai summai. Notikušajiem iepirkumiem **nemaina** paredzamo līgumcenu.
- **Ja CFLA 10 darbdienu laikā pēc tā saņemšanas nav lūgusi finansējuma saņēmēju precizēt projekta iepirkumu plānu, uzskatāms, ka projekta iepirkumu plāns ir saskaņots**

mainot plānoto procedūru

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Iepirkumu pārbaudes

Pirmspārbaudes

- FS iesūta dokumentus/info CFLA uzreiz pēc iepirkuma izsludināšanas, ja iepriekš ir saņemta uzaicinājuma vēstule
- Dokumentācijas un norises pirmspārbaudes
- Dokumentācijas pārbaudē tiek pārbaudīta nolikuma atbilstība normatīvo aktu prasībām
- Norises pirmspārbaudē tiek pārbaudīti visi pretendentu piedāvājumi
- Var lūgt precizēt iepirkuma dokumentāciju
- Var lūgt pārtraukt iepirkumu, precizēt nolikumu un sludināt atkārtoti
- Var lūgt apturēt līguma slēgšanu līdz atzinuma saņemšanai

Pārbaudes pie MP

- FS iesūta dokumentus/info CFLA pie MP, ja pēc MP iesniegšanas saņemts šāds lūgums
- Var tikt veikta pārbaude projekta īstenošanas vietā
- CFLA vērtē iepirkuma dokumentācijas saturu un finansējuma saņēmēja rīcības atbilstību iepirkumu regulējošo normatīvo aktu prasībām un **pieņem lēmumu par iepirkuma rezultātā veikto izmaksu attiecināmību**

Pirmspārbažu atzinuma veidi:

- **Pozitīvs** – nav konstatēti pārkāpumi vai tie ir nebūtiski;
- **Ar iebildumiem** – konstatēti pārkāpumi, bet tos ir iespējams novērst iepirkuma laikā (dokumentācija un norise) vai tiem nav ietekme uz izmaksu attiecināmību (MP);
- **Negatīvs** – konstatēti pārkāpumi, kurus nav iespējams novērst iepirkuma laikā (dokumentācija un norise) vai tie ir atzīstami par NVI.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Sankciju pārbaudes

- Pārbaudi par piemērotajām sankcijām saskaņā ar Sankciju likuma 11.¹panta regulējumu veic visiem iepirkumiem (t.sk. Publisko iepirkumu likuma 9. un 10. pantam) un iepirkumu procedūrām, kā arī publiskās un privātās partnerības procedūrām.
- Lai izvairītos no iespējamām sarežģījumiem līguma izpildē iesakām izvērtēt iespēju veikt pārbaudi arī MKN 104 kārtībā veiktiem iepirkumiem.

<https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-sankciju-piemerosana-publiskajos-iepirkumos>

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Biežāk sastopamās kļūdas projektu iepirkumos

- Kvalifikācijas prasības izvirzītas neatbilstošas līguma priekšmetam un veicamo darbu apjomam.
- Noteikti neatbilstoši vērtēšanas kritēriji (pieredzes vērtēšana, piedāvājuma apraksta vērtēšana), t.sk., izšķirošais piedāvājuma izvēles kritērijs.
- Vērtēšana nenotiek saskaņā ar iepirkumā noteiktajiem kritērijiem.
- Līgumā nav paredzēti iespējamie līguma grozījumi.

<https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-biezak-konstatetas-neatbilstibas-iepirkuma-proceduru-dokumentacija-un-norise>

Nepareizas plānošanas/norises sekas

- Iepirkuma procedūru pārtraukšana
- Nepieciešamība pēc iepirkuma priekšmeta papildu apjomiem
- Neattiecināmas izmaksas

Palīgs finansējuma saņēmējiem

- **Atceramies:** Par iepirkuma atbilstību normatīvo aktu prasībām ir atbildīgs tikai finansējuma saņēmējs !
- CFLA ir sagatavojusi pašpārbaudei noderīgu materiālu, kas var palīdzēt pašiem finansējuma saņēmējiem novērst biežākās kļūdas iepirkuma dokumentācijā un tā norisē, soli pa solim pārbaudot dažādus aspektus.
- CFLA mājas lapā Palīgs finansējuma saņēmējiem ir sadaļa Iepirkumi <https://www.cfla.gov.lv/lv/paligs-finansejuma-sanemejiem/iepirkumi>

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

DROŠS UN UZTICAMS PARTNERIS PROJEKTU ĪSTENOŠANĀ JAU 24 GADUS

Izglītības un zinātnes attīstības departamenta
Zinātnes attīstības un pētniecības projektu nodaļas vecākā eksperte Māra Rūtentāle,
e-pasts: mara.rutentale@cfla.gov.lv
tel. 29485667